

REKTORKOLLEGIET

The Danish Rectors' Conference

Fiolstræde 44, 1. th.
DK-1171 København K

Telefon: (+45) 33 92 54 06
Telefax: (+45) 33 92 50 75
CVR-nr.: 15 35 13 49

www.rektorkollegiet.dk
nb@rks.dk

Globaliseringsrådet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Til Globaliseringsrådet

12. oktober 2005
J.nr. 2005-2300-16
NB

Universiteterne spiller en nøglerolle i varetagelsen af de opgaver og udfordringer, globaliseringen stiller Danmark over for. Vi er klar til, at løfte ansvaret og dermed levere grundlaget for at gøre Danmark til en konkurrencedygtig økonomi og et velfungerende samfund.

Til brug for Globaliseringsrådets drøftelser af forskning og uddannelse vil Rektorkollegiet fremhæve to afgørende pejlemærker for globaliseringsindsatsen:

Forskning – det skal kunne betale sig at være bedst

Regeringen skriver i regeringsgrundlaget, at en stigende andel af forskningsmidlerne skal uddeles som konkurrenceudsatte midler. Rektorkollegiet finder det naturligt, at en væsentlig del af forskningsmidlerne undergår den kvalitetsvurdering, som konkurrenceudsættelse medfører. Kollegiet finder det dog også afgørende at understrege, at nye basismidler allerede nu uddeles efter performance parametre som eksempelvis tiltrækning af eksterne forskningsmidler. Endvidere er det vigtigt at understrege, at universiteternes basisbevillinger er ledelsernes mulighed for at prioritere, og at en stor del af de eksisterende basismidler allerede er bundet stramt op på lønninger, husleje, medfinansiering, samfinansiering og andre faste poster. Derfor er der fortsat brug for flere basismidler.

Den nuværende model for forskningsfinansiering bør ændres, hvis de forventede store satsninger på forskning i de kommende år skal uddeles som konkurrenceudsatte midler.

Behovet for ændring skyldes især, at det nuværende krav om medfinansiering fra institutionen i form af udstyr, faciliteter, bygninger, administration, infrastruktur og hjælpepersonale bevirker, at en stor del af basismidlerne båndlægges. Herved opstår betænkeligheder ved at søge eksterne midler. Dette hænger sammen med, at det nuværende overhead på ingen måde dækker de omkostninger, universitetet har ved at modtage eksterne bevillinger.

Rektorkollegiet finder således, at overheadbidraget bør øges; eksempelvis fra de nuværende 20% til mindst 50%. Herved vil en bevilling fra eksempelvis et forskningsråd som regel dække de reelle omkostninger – og det vil gøre det attraktivt for universiteterne at gå ind i konkurrencen om ekstra midler, de steder, hvor de har stærke miljøer.

Det kan endda med fordel overvejes at hæve overheadet yderligere, så institutionen ikke alene får dækket sine egne omkostninger, men også får en ”præmie” for at tiltrække midlerne – en ”præmie” universitetsledelsen kan bruge til at opdyrke nye styrkeområder.

Det skal understreges, at i de lande, hvor en relativ større andel af forskningsmidlerne er konkurrenceudsatte (eksempelvis USA), er overheadet meget større end i Danmark.

Rektorkollegiet forestiller sig endvidere en lignende mekanisme for EU-bevillinger og bevillinger fra private virksomheder, fonde o.l. Man kunne således forestille sig, at staten doubler op, når universiteterne tiltrækker midler fra EU eller lignende kilder. EU-bevillinger kræver stor medfinansiering og er i dag ofte ikke særlig attraktive for universiteterne. Hvis de udløser en bonus, vil det klart øge interessen og dermed også muligheden for at trække EU-bevillinger til Danmark.

Danmark som Europas Massachusetts

Hvis EU skal kunne konkurrere med USA, er det afgørende, at der er regioner i Europa, der kan konkurrere med de førende regioner i USA, eksempelvis Massachusetts. Danmark bør være en af disse regioner.

Nogle internationale statistikker viser, at Danmark i europæisk sammenligning ligger ganske pænt. Men selv der, hvor Danmark ligger i toppen inden for Europa, ligger vi langt bag USA's gennemsnit.

Rektorkollegiet mener, at USA's gennemsnit reelt bør sammenlignes med gennemsnittet for EU – evt. EU-15. Hvis Danmark skal blive et førende viden samfund, skal Danmark kunne måle sig med de førende amerikanske stater – og ikke med et gennemsnit for hele USA fra Alabama til Massachusetts.

Rektorkollegiet mener derfor, at vi skal sørge for uddannelser af høj kvalitet til alle unge, der har evnerne. Vi må stille høje krav til de unge – og samtidig have ressourcer nok til at kunne indfri de forventninger, der vil være, til uddannelser på højeste niveau.

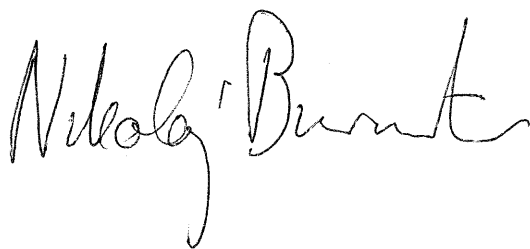
Endelig bør der skabes gode vilkår for elitemiljøer for de allerdygtigste forskere og studerende – så der er ressourcer og rammer til at kunne levere forskning og uddannelse i international topklasse.

Det er Rektorkollegiets håb, at dette indspil til Globaliseringsrådets arbejde kan inspirere rådets medlemmer og medvirke til at fremme udarbejdelsen af en national handlingsplan – en handlingsplan der blandt andet kan aftegne vejen mod Barcelona-målet om senest i 2010 at investere mindst 1 procent af BNP i forskning.

Med venlig hilsen

f

Linda Nielsen

A handwritten signature in cursive script, appearing to read "Nikolaj Brunst".